

ด่วนที่สุด

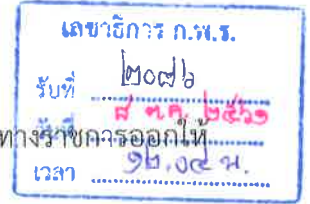
ที่ นร ๐๕๐๕/๗๑๐๐๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง มาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน)

เรียน เลขาธิการ ก.พ.ร.

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/๑๓๑ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้เสนอเรื่อง มาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน) ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงพลังงาน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็นและข้อสังเกตไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ และให้สำนักงาน ก.พ.ร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับความเห็นของกระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และสำนักงานงบประมาณ รวมทั้งข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งเร่งรัดการดำเนินการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ของหน่วยงานตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ [เรื่อง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)] ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐบูรณาการการจัดการความมั่นคงทางไซเบอร์ระหว่างหน่วยงาน และพัฒนาขีดความสามารถองค์กรทุกภาคส่วน/บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความชำนาญด้านไซเบอร์อย่างต่อเนื่องต่อไป

/๓. ให้หน่วยงาน ...

๓. ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลกับกระทรวงมหาดไทยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้แล้วเสร็จครบถ้วนโดยเร็ว เพื่อให้สามารถใช้เลขประจำตัวประชาชนของผู้มาขอรับบริการในการเข้าถึงเอกสารหรือหลักฐานต่าง ๆ ที่ทางราชการออกให้เพื่อประกอบการอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจดทะเบียน รับแจ้ง การชำระภาษีอากร และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ได้ต่อไป ทั้งนี้ ให้เร่งรัดการดำเนินการตามมาตรการระยะแรกให้แล้วเสร็จและพร้อมให้บริการประชาชนได้ภายในวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

๔. ข้อมูลที่จะนำมาเชื่อมโยงไว้ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้ครอบคลุมถึงข้อมูลของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อมูลและเอกสารที่จำเป็นต้องใช้ประกอบการให้บริการในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต หรือออกใบอนุญาตทุกประเภท เช่น หนังสือบริคณห์สนธิ และใบทะเบียนพาณิชย์ เป็นต้น

๕. สำหรับการรับรองความถูกต้องของเอกสารหรือหลักฐานที่ได้สั่งพิมพ์ (Print out) ออกมาจากระบบที่เชื่อมโยงไว้ ให้สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณากำหนดวิธีการและวางระบบการรับรองความถูกต้องของเอกสารหรือหลักฐานดังกล่าวให้ชัดเจน เหมาะสม และมีความคล่องตัว ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๖. ให้สำนักงาน ก.พ.ร. และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยเร่งดำเนินการสร้างการรับรู้ของทั้งหน่วยงานที่ให้บริการข้อมูลและหน่วยงานที่นำข้อมูลไปใช้ให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง กรม และเลขาธิการคณะรักษาความสงบแห่งชาติทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว)

ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๒๓ (ทิตตพันธ์) ๑๕๓๒ (ปภัสรา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th

บันทึกสรุปเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่อง มาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน)

๑. ที่มา

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่ง ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายบางฉบับเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ และในข้อ ๑๗ ของคำสั่งดังกล่าวได้กำหนดมาตรการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นการทั่วไปรวมไว้ด้วยว่า “ในกรณีที่กฎหมาย กฎ หรือระเบียบใดกำหนดให้ผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจัดแจ้ง หรือผู้แจ้ง ต้องใช้เอกสารที่ทางราชการออกให้แก่ผู้ยื่นเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ให้เป็นหน้าที่ของผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจัดแจ้ง หรือรับแจ้งนั้น ที่จะต้องดำเนินการให้หน่วยงานที่ออกเอกสารราชการเช่นนั้นส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารดังกล่าวมาเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจดังกล่าวประสงค์จะได้สำเนาเอกสารนั้นจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจัดแจ้ง หรือผู้แจ้ง ให้ผู้มีอำนาจนั้นเป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวเอง เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ห้ามมิให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำสำเนาดังกล่าวจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาตหรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจัดแจ้ง หรือผู้แจ้ง”

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ มีผู้ร้องเรียนมายังสำนักงาน ก.พ.ร. ผ่านช่องทางต่าง ๆ เป็นจำนวนมากว่า ปัจจุบันผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจัดแจ้ง หรือรับแจ้ง รวมทั้งผู้มีหน้าที่ในการชำระภาษีอากรและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ยังคงเรียกให้ประชาชน (ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล) ต้องนำสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้มายื่นประกอบการอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจัดแจ้ง รับแจ้ง การชำระภาษีอากรและค่าธรรมเนียม รวมทั้งการชี้แจงข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ โดยอ้างว่า

(๑) คำสั่งดังกล่าวใช้บังคับแก่การประกอบธุรกิจเท่านั้น ซึ่งขัดต่อเจตนารมณ์ของข้อ ๑๗ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวอย่างชัดเจน

(๒) การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐต้องมีการทำบันทึกข้อตกลงระหว่างกัน (MoU) เสียก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้ กับไม่มีกฎหมายหรือคำสั่งภายในฝ่ายบริหารใดกำหนดให้ต้องดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ทั้งที่การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ประชาชนอยู่แล้ว

๒.๒ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้เสนอข้อเท็จจริงตาม ๒.๑ ต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เพื่อพิจารณาในการประชุมเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๑

๒.๓ ก.พ.ร. พิจารณาแล้ว เห็นว่าการที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวนี้ ทั้งหน่วยงานของรัฐ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องซึ่งเสี่ยงที่จะถูกฟ้องร้องเป็นคดีอาญาว่าละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ เนื่องจากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวมีสถานะเทียบได้กับกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ ทั้งยังมีผลกระทบต่อ

ความเชื่อมั่นในภาครัฐ (Trust in Government) ในภาพรวมอีกด้วย ก.พ.ร. จึงมีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๑ เห็นชอบมาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน) อันเป็นการแก้ไขปัญหาแบบ Quick win เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐภายในฝ่ายบริหารทุกหน่วยงานต้องปฏิบัติให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐแห่งใดมีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดให้ประชาชนต้องยื่นหรือส่งสำเนาเอกสารหรือหลักฐานที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นใดออกให้ ให้หน่วยงานของรัฐนั้นดำเนินการที่จำเป็นเพื่อให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ล่วงหน้า โดยไม่ต้องทำบันทึกข้อตกลง (MoU) ระหว่างหน่วยงานเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานและเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการติดต่อราชการได้โดยเร็วที่สุด

(๒) เมื่อประชาชนไปติดต่อขอรับบริการ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเป็นผู้สั่งพิมพ์ (Print out) เอกสารหรือหลักฐานนั้นออกมาจากระบบที่มีการเชื่อมโยงไว้ โดยให้เจ้าหน้าที่ผู้พิมพ์เอกสารนั้นออกมาเป็นผู้ลงนามรับรองว่าได้สั่งพิมพ์เอกสารนั้นออกมาจากระบบที่เชื่อมโยงไว้จริง และให้ใช้เอกสารที่พิมพ์ออกมานั้นประกอบเรื่องที่ประชาชนมาขอรับบริการ ทั้งนี้ ประชาชนผู้มาขอรับบริการไม่ต้องเป็นผู้นำสำเนาตนเอง และไม่ต้องลงนามรับรองความถูกต้องของสำเนาเอกสารดังกล่าว

(๓) ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งดำเนินการตาม (๑) และทดสอบการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกันให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สามารถให้บริการแก่ประชาชนตาม (๒) ได้พร้อมกันทุกหน่วยงานในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

(๔) การให้บริการที่เป็นตัวเงินแก่ประชาชนไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด รวมทั้งการจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เบี้ยประชุม ค่าเช่าบ้าน และสวัสดิการอื่น ๆ ที่เป็นตัวเงินให้แก่เจ้าหน้าที่ของราชการ อนุกรรมการ และคณะทำงานต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐทั้งหมด ให้ดำเนินการผ่านระบบ National e-Payment ภายในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

(๕) ให้หัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) และถือเป็นตัวชี้วัดการปฏิบัติงานของหัวหน้าหน่วยงานทุกระดับ

(๖) ให้หน่วยงานต่าง ๆ สร้างการรับรู้เกี่ยวกับมาตรการนี้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนอย่างทั่วถึง

(๗) ให้สำนักงาน ก.พ.ร. เปิดช่องทางการสื่อสารผ่าน Social network เพื่อรับข้อร้องเรียนจากประชาชนเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าว และให้รายงานรัฐมนตรีเจ้าสังกัดของหน่วยงานนั้นทราบเพื่อนำไปใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานด้วย

(๘) ในการร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศต่าง ๆ ให้ถือเป็นหลักว่าห้ามมิให้กำหนดให้ประชาชนต้องยื่นหรือส่งสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชนอีกต่อไป

๒.๔ สำหรับมาตรการระยะกลางและระยะยาว ก.พ.ร. กำหนดแนวทางการดำเนินการไว้ดังนี้

(๑) มาตรการระยะกลาง (ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๒)

๑.๑ ให้หน่วยงานพัฒนาระบบสารสนเทศหรือแอปพลิเคชันที่ให้บริการประชาชนเพื่อเชื่อมต่อกับ Linkage Center ของกรมการปกครอง ในกรณีนี้ หน่วยงานสามารถดึงข้อมูลของประชาชนจาก Linkage Center เพื่อกรอกลงในแบบคำร้องดิจิทัล (Digital Form) ของหน่วยงานได้โดยอัตโนมัติ

๑.๒ ให้หน่วยงานพิจารณาลดรายการเอกสารสำเนาต่าง ๆ ที่ประชาชนต้องใช้ในการประกอบการขอรับบริการ (ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐)

(๒) **มาตรการระยะยาว** (ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓)

ให้สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ร่วมกันพัฒนาศูนย์กลางแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ (Government Data Exchange Center : GDX) ให้ครอบคลุมรายการเอกสารที่ทำการเชื่อมโยงมากขึ้น ดังนี้

หน่วยงานภาครัฐ : สามารถเรียกดูและบันทึกเอกสารทางราชการระหว่างหน่วยงานได้ เพื่อใช้เป็นเอกสารหลักฐานการดำเนินการกับทางราชการ และสามารถให้บริการออนไลน์ได้

ประชาชน : สามารถดูข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองและใช้บริการภาครัฐผ่านช่องทางออนไลน์ได้

ทั้งนี้ ประชาชนตาม ๒.๓ และ ๒.๔ หมายถึงทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล

๓. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่มาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน) ที่ ก.พ.ร. เสนอ จะมีผลใช้บังคับกับส่วนราชการโดยทั่วไป จึงเป็นเรื่องที่ต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๔) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๔. รายละเอียดที่ประสงค์จะให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ความเห็นชอบหรือมีมติ

เห็นชอบมาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน) ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ
